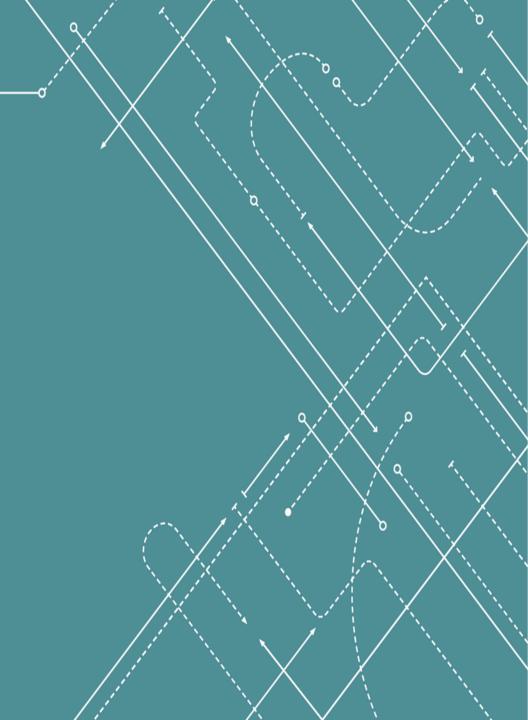
PHÂN TÍCH MÃ ĐỘC

KHOA AN TOÀN THÔNG TIN TS. ĐINH TRƯỜNG DUY

PHÂN TÍCH MÃ ĐỘC DỰA TRÊN KỸ THUẬT PHÂN TÍCH TĨNH

Phân tích tĩnh

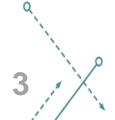
KHOA AN TOÀN THÔNG TIN TS. ĐỊNH TRƯỜNG DUY

Giới thiệu

Phân tích mã độc dựa trên kỹ thuật phân tích tĩnh

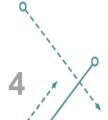
- 1. Tổng quan về phân tích tĩnh
- 2. Một số công cụ phân tích tĩnh phổ biến
- 3. Quy trình phân tích tĩnh
- 4. Đánh giá về phân tích tĩnh
- 5. Thực hành phân tích tĩnh sử dụng công cụ
  - 5.1 chuẩn bị môi trường thực nghiệm
  - 5.2 chuẩn bị mã độc, chạy

1. Tổng quan về phân tích tĩnh

- 1.1. Một số khái niệm cơ bản
- 1.2. Vai trò phân tích tĩnh

1.1. Một số khái niệm cơ bản

 Khi khi bắt đầu phân tích một file (tệp), thì tệp này được gọi là sample (mẫu). Việc phân tích một tệp để xác nhận xem tệp này là malware (mã độc) hay là benign (an toàn)

1.1. Một số khái niệm cơ bản

- Phân tích tĩnh là kỹ thuật phân tích tệp nghi ngờ (mẫu) mà không thực thi nó.
- Là phương pháp phân tích ban đầu liên quan đến việc trích xuất thông tin hữu ích từ tệp nhị phân nghi ngờ để đưa ra quyết định có căn cứ về cách phân loại hoặc phân tích mã độc và chỉ ra hướng phân tích tiếp theo.

1.1. Một số khái niệm cơ bản

Phân tích tĩnh được chia làm 2 loại:

- Phân tích tĩnh cơ bản. Phân tích tĩnh cơ bản bao gồm các kỹ thuật như:
  - Giải mã: Giải mã mã nhị phân thành mã nguồn lập trình.
  - Phân tích chuỗi: Tìm kiếm các chuỗi, hằng số trong mã.
  - Phân tích cấu trúc: Phân tích cấu trúc gói, lớp, hàm trong mã.
- Phân tích tĩnh nâng cao. Phân tích tĩnh nâng cao bao gồm các kỹ thuật phức tạp hơn như:
  - Phân tích luồng điều khiển: Tìm hiểu luồng điều khiển của chương trình.
  - Phân tích dòng dữ liệu: Theo dõi dòng dữ liệu qua chương trình.
  - Phân tích hàm: Phân tích các hàm trong chương trình để hiểu chức năng

1.2 Vai trò của phân tích tĩnh

- Cung cấp thông tin ban đầu mà không cần thực thi tệp: Phân tích tĩnh có thể được thực hiện mà không cần thực thi tệp. Điều này cho phép thu thập thông tin ban đầu về tệp mà không kích hoạt mã độc tiềm ẩn.
- Xác định hành vi tiềm ẩn: Phân tích tĩnh có thể tiết lộ những gợi ý về hành vi tiềm ẩn của tệp như kết nối mạng, truy cập hệ thống tập tin, v.v. Điều này có thể giúp xác định liệu tệp có đáng nghi ngờ hay không.
- Xác định cách thức hoạt động: Phân tích tĩnh có thể tiết lộ cách thức hoạt động của tệp thông qua việc khám phá cấu trúc, luồng điều khiển và các hàm.
- Hỗ trợ phân tích động sau đó: Thông tin thu thập được từ phân tích tĩnh có thể hỗ trợ phân tích động sau đó khi thực thi tệp trong môi trường cô lập.
- Phân loại tệp: Phân tích tĩnh có thể cung cấp đủ thông tin để phân loại nhanh tệp là bening hoặc đáng ngờ.

2.2 Một số công cụ phân tích tĩnh

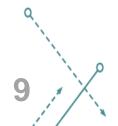

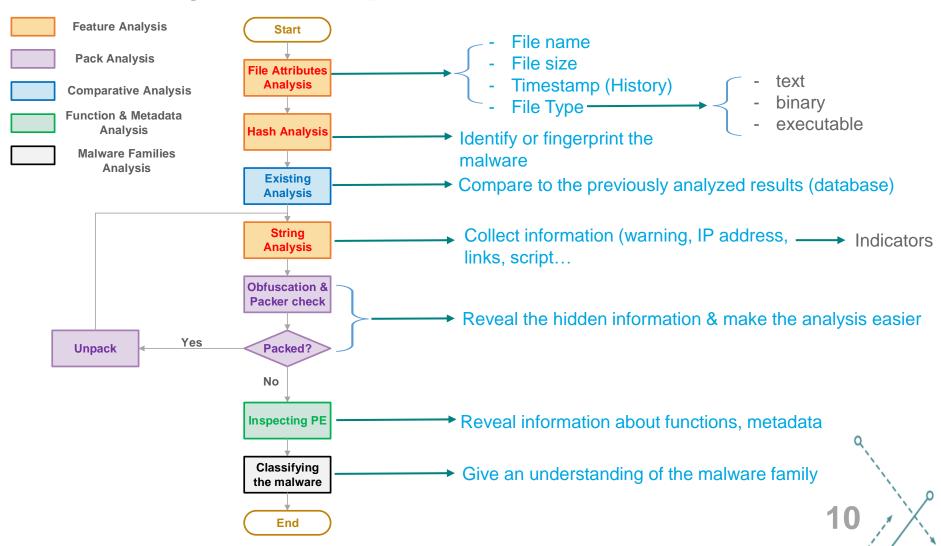

3. Quy trình phân tích tĩnh

- Việc xác định loại tệp sẽ tiết lộ thông tin quan trọng như:
  - Hệ điều hành mục tiêu. Ví dụ .exe thường dành cho Windows.
  - Kiến trúc nền tảng 32 bit hay 64 bit. Phần mềm độc hại phải tương thích với kiến trúc đó.
- Phần mở rộng tệp (File extension)
  - là một phần của tên tệp được gắn liền với tên tệp để chỉ định định dạng hoặc loại tệp, vd: .exe, .dll, .sys, docx, xlsx...
  - Phần mở rộng tệp giúp hệ điều hành và các ứng dụng phần mềm nhận biết loại tệp và sử dụng chương trình mở tương ứng để xem hoặc xử lý tệp.
  - Tuy nhiên nó có thể bị thay đổi để lừa người dùng thực thi nó.

Chữ ký tệp (File Signature):

- có thể được sử dụng để xác định loại tệp, thay cho phần mở rộng tệp.
- Chữ ký tệp là trình tự byte duy nhất được viết vào phần đầu tệp.
- Các tệp khác nhau có chữ ký khác nhau có thể được sử dụng để xác định loại tệp.
- VD: Các tệp thực thi Windows, còn gọi là tệp PE (như các tệp kết thúc bằng .exe, .dll, .com, .drv, .sys ...) có chữ ký tệp là MZ hoặc ký tự thập lục phân 4D 5A trong hai byte đầu tiên của tệp. https://www.filesignatures.net/

	<u>Extension</u>	<u>Signature</u>	<u>Description</u>
$\stackrel{\wedge}{\bowtie}$	EXE	4D 5A	Windows DOS executable file
		ASCII MZ	Sizet: 2 Bytes Offset: 0 Bytes
	Extension	<u> Signature</u>	<u>Description</u>
$\stackrel{\wedge}{\approx}$	<u>DMG</u>	<u>78</u>	MacOS X image file
		ASCII	Sizet: 1 Bytes

Popular Executable File Formats and Their Magic Bytes

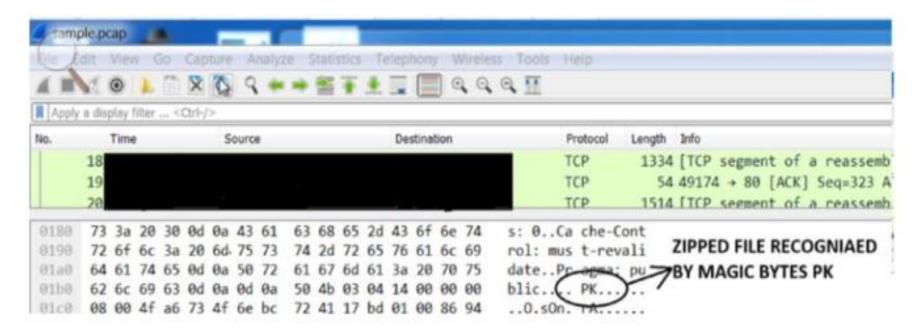
OS	File Type/Format	Magic Bytes HEX	Magic Bytes ASCII		
Windows	Windows Executable	4D 5A	MZ		
Linux	Linux Executable	7F 45 4C 46	.ELF		
Mach-0	Mach-0 Executable	FE ED FA CE	****		

Table 3-4. Popular Nonexecutable File Formats and Their Magic Bytes

File Format/Type	File Extension	Magic Bytes HEX	Magic Bytes ASCII
PDF Document	.pdf	25 50 44 46	%PDF
Adobe Flash	.swf	46 57 53	FWS
Flash Video	.flv	46 4C 56	FLV
Video AVI files	.avi	52 49 46 46	RIFF
Zip compressed files	.zip	50 4B	PK
Rar compressed files	.rar	52 61 72 21	rar!
Microsoft document	.doc	D0 CF	

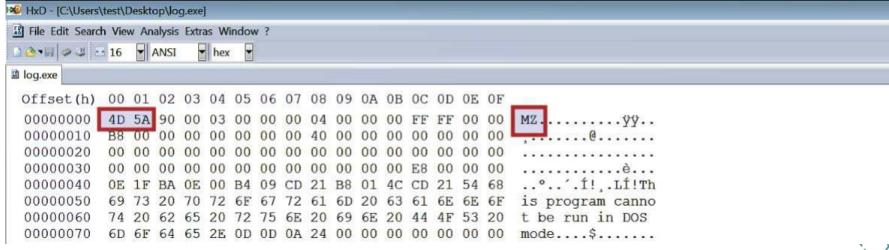

 Dữ liệu chứa các tệp từ kẻ tấn công hoặc chứa các tệp khác được nhúng vào trong tệp cha bên ngoài.

Sử dụng các "magic bytes" có thể nhanh chóng xác định sự có mặt của các tệp trong dữ liệu khác như là dữ liệu trong gói tin

- Các công cụ sử dụng để xác định loại của tệp:
  - Sử dụng phương pháp thủ công để xác định loại tệp là tìm kiếm chữ ký tệp bằng cách mở nó trong một trình chỉnh sửa hex (vd: HxD hex editor)

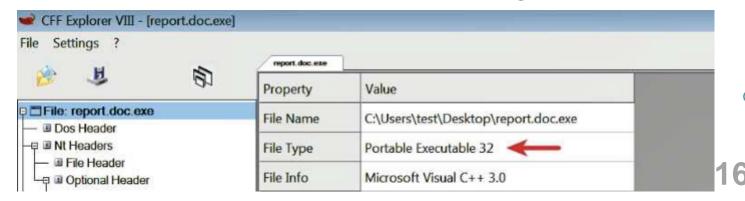

- Sử dụng phương pháp xác định bằng công cụ.
  - Trên hệ điều hành Linux có thể sử dụng công cụ file utility. § file mini

```
mini: PE32 executable (GUI) Intel 80386, for MS Windows

$ file notepad.exe
notepad.exe: PE32+ executable (GUI) x86-64, for MS Windows
```

Trên hệ điều hành Windows có thể sử dụng công cụ
 CFF Explorer, là 1 phần của công cụ Explorer Suite

Sử dụng phương pháp xác định bằng ngôn ngữ Python.
 Sử dụng thư viện python-magic

```
$ python
Python 2.7.12 (default, Nov 19 2016, 06:48:10)
>>> import magic
>>> m = magic.open(magic.MAGIC_NONE)
>>> m.load()
>>> ftype = m.file(r'log.exe')
>>> print ftype
PE32 executable (GUI) Intel 80386, for MS Windows
```


3.2 Phân tích mã Hash

- Quá trình tạo các giá trị băm cho các tệp nghi ngờ dựa trên nội dung của chúng, cũng giống như tạo vân tay (Fingerprinting) cho mã độc. Các thuật toán băm thường được sử dụng như MD5, SHA1 hoặc SHA256. Sử dụng các giá trị băm cho phân tích mã độc mang lại các lợi thế sau:
  - Định danh duy nhất cho mã độc trong quá trình phân tích.
    - Xác định một mẫu malware dựa trên tên tệp là không hiệu quả vì cùng một mẫu malware có thể sử dụng các tên tệp khác nhau, nhưng giá trị băm mã học được tính dựa trên nội dung tệp sẽ giữ nguyên.

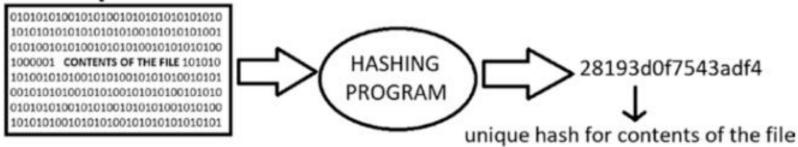

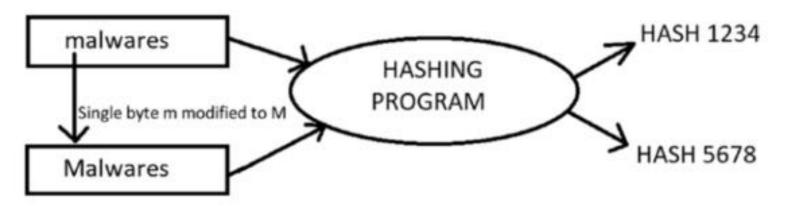
3.2 Phân tích mã Hash

- Quyết định liệu phân tích cần được thực hiện trên một mẫu duy nhất hay nhiều mẫu.
  - Trong quá trình phân tích động, khi malware được thực thi, nó có thế sao chép chính nó đến một vị trí khác hoặc tạo ra một mẫu malware khác. Có giá trị băm mã học của mẫu sẽ giúp xác định xem mẫu mới được sao chép/hành động có giống với mẫu gốc hay không.
- Được sử dụng để chia sẻ cho các nhà nghiên cứu bảo mật khác khi cần xác định mẫu.
- Xác định nhanh xem mã độc đã được phát hiện trước đó bằng cách tìm kiếm trực tuyến hoặc tìm kiếm trong cờ sở dữ liệu của các dịch vụ quét mã độc như VirusTotal

3.2 Phân tích mã Hash

sample.txt

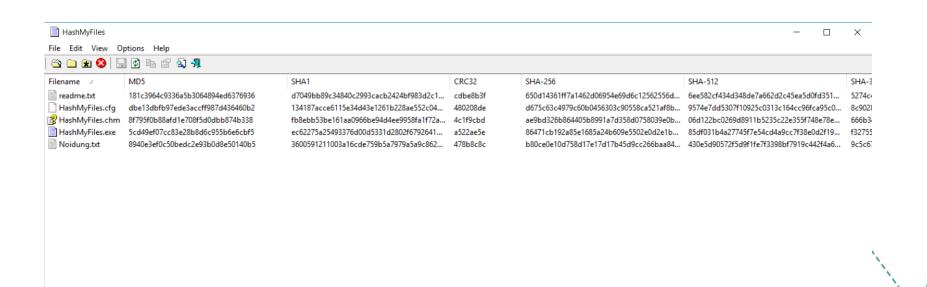
5 file(s)

NirSoft Freeware. http://www.nirsoft.net

3.2 Phân tích mã Hash

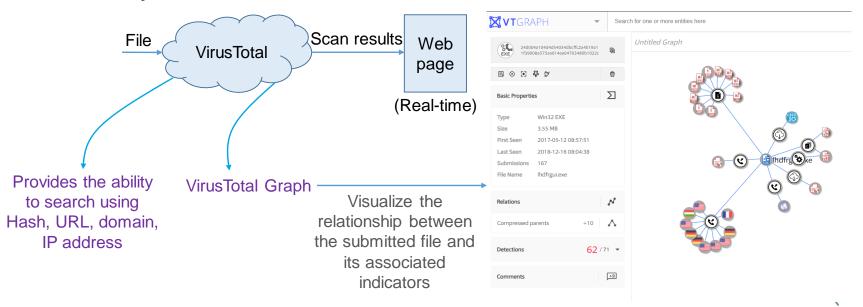
- Các công cụ có thể sử dụng:
  - Linux: Md5sum, Sha256sum, Sha1sum ...
  - Windows: HashMyFiles, FsumFrontEnd, Jacksum ...

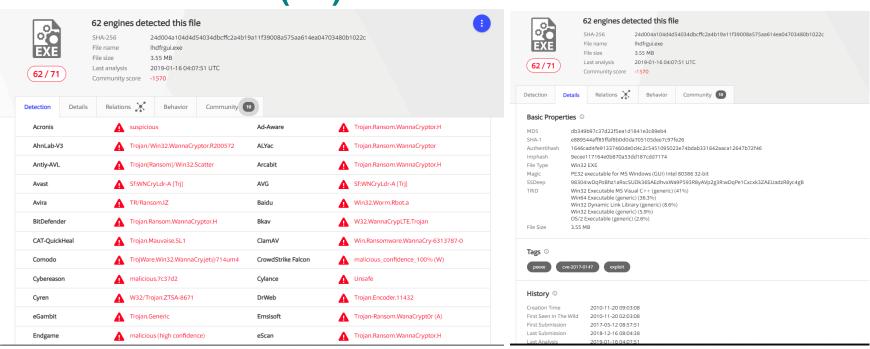
3.3 Phân tích mẫu đang có sử dụng công cụ kết hợp nhiều Antivirus (AV)

 Sử dụng các công cụ tích hợp nhiều AV giúp việc so sánh chữ ký của các mẫu nghi ngờ với cơ sử dữ liệu của các AV giúp cho nhanh chóng phát hiện mã độc cũng như làm giàu thêm cho các cơ sở dữ liệu này.

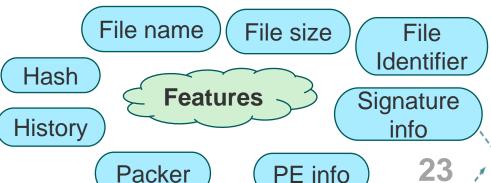

3.3 Phân tích mẫu đang có sử dụng công cụ kết hợp nhiều Antivirus (AV)

https://virusscan.jotti.org/ https://metadefender.opswat.com/#!/ http://www.virscan.org/language/en/

3.4 Phân tích strings

- Strings là các chuỗi ký tự ASCII và Unicode có thể hiển thị (Unicode-printable), chúng được nhúng trong một tệp.
- Phân tích chuỗi có thể cung cấp gợi ý về chức năng của chương trình và các chỉ số liên quan đến một tệp nhị phân (binary file) đáng nghi.
- Các chuỗi được trích xuất từ tệp nhị phân có chứa các tham chiếu đến tên tệp, URL, tên miền, địa chỉ IP, lệnh tấn công, registry,... thì khả năng cao là có dính mã độc.

3.4 Phân tích strings

- Phân tích string sử dụng công cụ:
  - Trên linux: strings utility (lệnh strings) trích xuất các chuỗi ASCII có ít nhất bốn ký tự. Với tùy chọn -a, có thể trích xuất các chuỗi từ toàn bộ tệp.
  - Các mẫu mã độc cũng sử dụng các chuỗi Unicode (2 byte cho mỗi ký tự). Để trích xuất chuỗi Unicode bằng lệnh "strings", sử dụng tùy chọn -el, vd: strings -a -el multi.exe

```
$ strings -a log.exe
!This program cannot be run in DOS mode.
Rich
.text
`.rdata
@.data
L$"%
h4z@
128.91.34.188
%04d-%02d-%02d %02d:%02d:%02d %s
```

Phát hiện ra địa chỉ IP khi phân tích file log.exe

3.4 Phân tích strings

- Phân tích string sử dụng công cụ:
  - Trên Windows: PEstudio, PPEE, strings utility, bintext...

File Help					
≥ E × • •	74				
☐ € C\users\test\desktop\multi.exe	type	size	loca	blacklisted (61)	item (372)
m indicators (3/9)	unicode	7	-	×	AppData
→3 virustotal (n/a)	unicode	45	-	×	Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Run
□ dos-stub (64 bytes)	unicode	38		×	netsh firewall delete allowedprogram *
-= file-header (20 bytes)	unicode	4		×	exe
optional-header (224 bytes)	unicode	30	-	×	cmd.exe /c ping 0 -n 2 & del *
-□ directories (5/15)	unicode	35	14	×	netsh firewall add allowedprogram *
- sections (3)	unicode	13		×	Execute ERROR
□ libraries (1)	unicode			×	Download ERROR
□ imports (1)	unicode	5	14	×	start
-D exports (n/a)	unicode			×	Update ERROR
-□ exceptions (n/a)	unicode	7		×	[ENTER]
□ tls-callbacks (n/a)	ascii	40			!This program cannot be run in DOS mode.
Tresources (1)	ascii	5		-	.text
ex strings (61/372)	ascii	7			@.reloc
-® debug (n/a)	ascii	4			3)r)
☐ manifest (invoker)	ascii	4		- 5	3/4]

- Obfuscation là quá trình biến đổi tệp nhị phân và văn bản để làm cho chúng không đọc được hoặc khó hiểu/ khó phát hiện/ khó phân tích được.
- Mục tiêu của việc obfuscate là che giấu mã độc khỏi các phần mềm antivirus và các chương trình phần mềm bảo mật khác.

- Obfuscated strings: là các chuỗi đã bị "che giấu", bị xáo trộn làm cho các công cụ phân tích chuỗi như strings utility không thể trích xuất ra các chuỗi.
- Các kỹ thuật Obfuscated strings: XOR Encryption, Base64
   Encoding, Unicode Escaping, String Concatenation,

   Dynamic String Decryption.
- → sử dụng FireEye Labs Obfuscated String Solver (FLOSS). FLOSS có thể phân tích chuỗi thông thường cũng như các chuỗi bị obfuscated.

- Exclusive OR (XOR)
- ✓ Những chuỗi nên tìm kiếm là "http" và "this program"

Inj	out	Output
Α	В	
0	0	0
0	1	1
1	0	1
1	1	0

DURES EALLS	THE PERSON NAMED IN	March Control	THE REAL PROPERTY.	MAKE TO SEE	THE RESIDENCE AND ADDRESS OF THE PARTY OF TH
00132E0	61 69 74 46	6F 72 53 69	6E 67 6C 65	4F 62 6A 65	aitForSingleObje
00132F0	63 74 99 99		00 00 00 00	99 99 99 99	ct
0013300	00 00 00 00	00 00 00 00	99 99 99 99	88 88 88 88	
0013310	86 88 88 88		00 00 00 00		
0013320	00 00 00 00	99 99 99 99	00 00 00 00	99 99 99 99	
0013330	3D 21 21 25	6F 7A 7A 21	34 21 38 27	64 64 68 62	= ? ? % o z z ? 4 ? : ' d d `
0013340	7B 3D 3A 26	21 21 34 21	3A 27 7B 36	3A 38 7A 2B	(=: 8 9 9 4 9 : ' (6:8z
0013350	37 38 3B 36	6C 6C 7A 7B	38 3E 78 37	38 21 7B 38	78: <112{:>27:1{
8813368	20 38 80 88	00 00 00 00	00 00 00 00	80 00 00 00	1

Sử dụng phép XOR với 0x55

29

Base64 Encoding

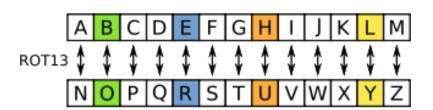
- ✓ Mã hóa Base64 được sử dụng để chuyển đổi dữ liệu nhị phân (mã máy) qua một hệ thống chỉ hỗ trợ xử lý văn bản. Biểu diễn dữ liệu nhị phân dưới dạng chuỗi ASCII bằng cách chuyển đổi nó thành một dạng biểu diễn hệ số 64.
- ✓ Trong quá trình mã hóa Base64, mỗi 3 byte (24 bit) dữ liệu nhị phân được chia thành 4 đoạn dữ liệu, mỗi đoạn gồm 6 bit. Sau đó, mỗi giá trị 6 bit được ánh xạ đến một ký tự ASCII tương ứng trong bảng mã Base64. Quá trình này lặp đi lặp lại cho toàn bộ dữ liệu nhị phân đến khi còn sót dư ít hơn 3 byte.

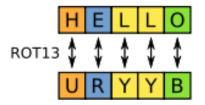
Source	Text (ASCII)				ı	VI				a							n								
Source	Octets			7	7 (0	0x4	d)			97 (0x61)								110 (0x6e)							
I	Bits	0	1	0	0	1	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0	1	0	1	1	0	1	1	1	0
	Sextets	19							22					5					46						
Base64 encoded	Character	Т								W F					F				u						
chooded	Octets	84 (0x54)							87 (0x57) 70 (0x4						)x4	46) 117 (0x75)									

Value	Char	Value	Char	Value	Char	Value	Char
0	Α	16	Q	32	g	48	w
1	В	17	R	33	h	49	Х
2	С	18	S	34	į	50	У
3	D	19	T	35	j	51	Z
4	E	20	U	36	k	52	0
5	F	21	V	37		53	1
6	G	22	W	38	m	54	2
7	H	23	Х	39	n	55	3
8	T	24	Υ	40	0	56	4
9	J	25	Z	41	р	57	5
10	K	26	а	42	q	58	6
11	L	27	b	43	r	59	7
12	M	28	C	44	S	60	8
13	N	29	d	45	t	61	9
14	0	30	е	46	u	62	+
15	Р	31	f	47	V	63	/

- ROT13 (rotate 13)
- ✓ Thay thế ký tự đầu vào bằng ký tự cách nó 13 vị trí.

Plain-text: HKEY_LOCAL_MACHINE\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Run
UXRL_YBPNY_ZNPUVAR\Fbsgjner\Zvpebfbsg\Jvaqbjf\PheeragIrefvba\Eha
Lookup Table: ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZabcdefghijklmnopqrstuvwxyz
NOPQRSTUVWXYZABCDEFGHIJKLMnopqrstuvwxyzabcdefghijklm

STRING OBFUSCATION

Obfuscation Example	Explanation
public class HelloWorld {	Normal code for "Hello World!"
<pre>public static void main(String[] args) {</pre>	
System.out.println("Hello World!");	
}	
}	
public class HelloWorld {	Data Obfuscation with Hex
	Hex encoding turns "Hello World!" into
<pre>public static void main(String[] args) {</pre>	48656c6c6f20576f726c6421.
System.out.println("48656c6c6f20576f726c6421");	
, }	
}	
public class HelloWorld {	Data fragmentation
multip static veries main (Chaine II) augus) (	Adding "" around each digit and then
<pre>public static void main(String[] args) { System.out.println("48","65en","6c","6c(fd","6f","2054","57g","6f5h","72</pre>	packing it with other additional characters - in decoding only the first two bytes are
t","6c","64'h","21"	read.
t, 6c, 6411, 21	Teau.
, }	
}	
public class HelloWorld {	Code Obfuscation with Base64
•	Using Base64 to encode 'public static void'
cHVibGljIHN0YXRpYyB2b2lk main(String[] args) {	into cHVibGljIHN0YXRpYyB2b2lk hides the
System.out.println("48","65en","6c","6c(fd","6f","2054","57g","6f5h","72	variables that determine how the "Hello
t","6c","64'h","21"	World!" script is run.
);	
}	

- Decoding obfuscated strings using FLOSS (FireEye Labs Obfuscated String Solver)
- ✓ Xác định và phân tích obfuscated strings từ mã độc một cách tự động.

- Obfuscated Binary: Hầu hết các mã độc đều được che giấu để ẩn mã nguồn thực sự của một chương trình thông qua một hoặc nhiều lớp nén/mã hóa (parker/Cryptor).
- Mã độc mà đã packed hay obfuscated thường chứa rất ít chuỗi (vì nó đã bị che dấu).

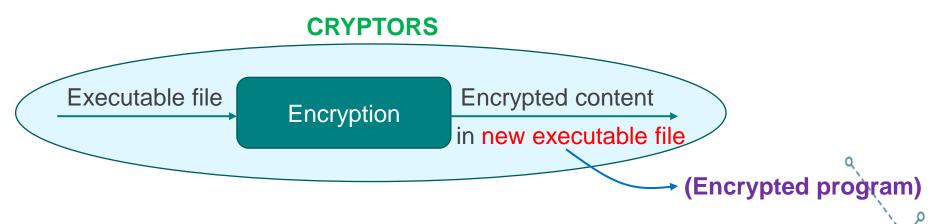

• Packer là một chương trình nhận chương trình thực thi làm đầu vào và sử dụng việc nén để làm mờ nội dung của chương trình thực thi. Khi thực thi chương trình đã được đóng gói, nó chạy một quá trình giải nén và trích xuất chương trình nhị phân gốc trong bộ nhớ trong khi chạy và kích hoạt việc thực thi.

Executable file Compression Obfuscated content in new executable file (Packed program)

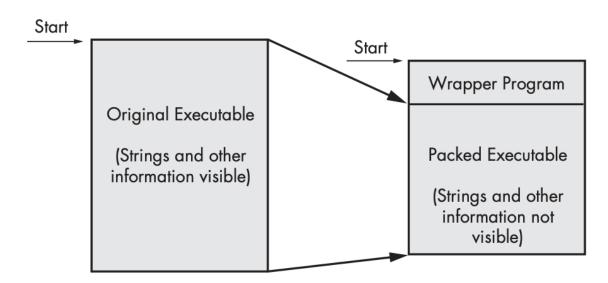

 Cryptor sử dụng việc mã hóa để làm mờ nội dung của chương trình thực thi. Khi thực thi chương trình đã được mã hóa, nó chạy một quá trình giải mã để trích xuất chương trình nhị phân gốc trong bộ nhớ và sau đó kích hoạt việc thực thi.

- Khi chạy chương trình được đóng gói (parked), một chương trình wrapper nhỏ cũng chạy để giải nén tập tin đã được đóng gói và sau đó chạy tập tin đã được giải nén.
- Phân tích chương trình đã được đóng gói, chỉ có thể hiểu rõ chương trình wrapper và từ đó có thể phân tích chi tiết nó.

- Phân tích chuỗi từ mã độc spybot.exe chưa đóng gói, nhận được:
  - Nhiều tên chương trình thực thi nghi ngờ.
  - Nhiều địa chỉ IP.

```
$ strings -a spybot.exe
[....removed....]
EDU Hack.exe
Sitebot.exe
Winamp_Installer.exe
PlanetSide.exe
DreamweaverMX_Crack.exe
FlashFXP_Crack.exe
Postal 2 Crack.exe
Red_Faction_2_No-CD_Crack.exe
Renegade_No-CD_Crack.exe
Generals_No-CD_Crack.exe
Norton_Anti-Virus_2002_Crack.exe
Porn.exe
AVP Crack.exe
zoneallarm_pro_crack.exe
[...REMOVED...]
209.126.201.22
209.126.201.20
```

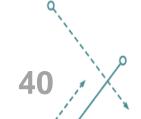

 Đóng gói chương trình skybot.exe sử dụng UPX và lưu ra tệp mới skybot packed.exe

 Kết quả nhận được khi phân tích lại chuỗi từ mã độc spybot.exe đã đóng gói thành skybot packed.exe

```
$ strings -a spybot_packed.exe
!This program cannot be run in DOS mode.
UPX0
UPX1
.rsrc
3.91
UPX!
t;t
/t:VU
1 ^ M
9-1h
:A$m
hAgo .
caaf.
O*vPCi
% I;9
PVh29A
[...REMOVED...]
```

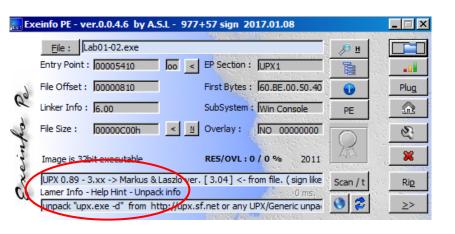

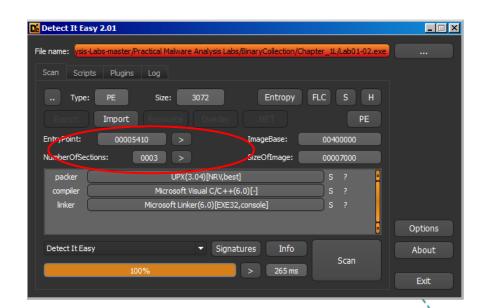

- Các dấu hiệu thường gặp:
  - Mã đọc đã được packed hay obfuscated thường sẽ chứa rất ít chuỗi và ngược lại.
  - Code đã được packed và obfuscated thì thường chứa rất ít hàm LoadLibrary (để gọi file .dll) và GetProcAddress (lấy địa chỉ của một hàm trong một thư viện chia sẻ) được sử dụng để tải và truy cập các hàm bổ sung. Ngoài ra 1 số hàm khác: LdrGetProcAddress, LdrLoadDll.
  - So sánh kích thước ảo với kích thước dữ liệu thô trong header PE: Nếu kích thước ảo lớn hơn rất nhiều thì khả năng mã đã bị packed.
  - Entropy của tệp tin mà cao (>6) thì có thể đã bị packed.

- Tools thông dụng:
  - ExeinfoPE
  - Detect It Easy (To identify encrypted file)
  - RDG Packer Detector v0.7.6
  - PEiD

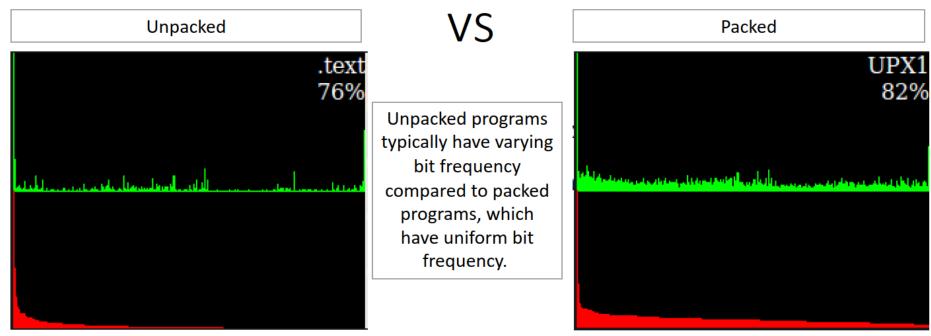

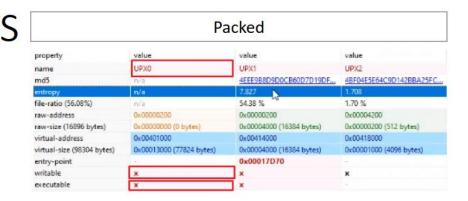
Tool: Bytehist (histogram)

Tool: PEStudio (sections/permissions)

Unpacked				
property	value	value	value	
name	.text	.rdata	.data	
md5	ED50825E62CB0AE9B7AD4C	DAD4A33C107834511542305	20ECDA53D2AB9891293FF35	
entropy	6.329	4.088	3.334	
file-ratio (99.21%)	9.52 %	1.98 %	1.19 %	
raw-address	0x00000400	0x00003400	0x00003E00	
raw-size (128000 bytes)	0x00003000 (12288 bytes)	0x00000A00 (2560 bytes)	0x00000600 (1536 bytes)	
virtual-address	0x00401000	0x00404000	0x00405000	
virtual-size (126903 bytes)	0x00002FB2 (12210 bytes)	0x00000892 (2194 bytes)	0x00000564 (1380 bytes)	
entry-point	0x00002320		-	
writable		-	x	
executable	x	-	-	

Tool: PEStudio (sections/size)

Unpacked

property	value	value	value
name	.text	.rdata	.data
md5	ED50825E62CB0AE9B7AD4C	DAD4A33C107834511542305	20ECDA53D2AB9891293FF35
entropy	6.329	4.088	3.334
file-ratio (99.21%)	9.52 %	1.98 %	1.19 %
raw-address	0x00000400	0x0000 <mark>2400</mark>	0x00003E00
raw-size (128000 bytes)	0x00003000 (12288 bytes)	Ginetian Circu	0x00000600 (1536 bytes)
virtual-address	0x00401000	Similar Size	0x00405000
virtual-size (126903 bytes)	0x00002FB2 (12210 bytes)	0x0000 ~~0092 (2194 bytes)~~	0x00000564 (1380 bytes)

VS

Packed

property	value	value	value
name	UPX0	UPX1	UPX2
md5	n/a	4EEE9B8D9D0CB60D7D19DF	4BF04E5E64C9D142BBA25FC
entropy	n/a	7.827	1.708
file-ratio (56.08%)	n/a	54.38 %	1.70 %
raw-address	0x00000200	0x0000 <u>0200</u>	0x00004200
raw-size (16896 bytes)	0x000000000 (0 bytes)	P-10000	00000200 (512 bytes)
virtual-address	0x00401000	Different Size	O0418000
virtual-size (98304 bytes)	0x00013000 (77824 bytes)	0x0000 ress (1856 - 5) (C)	00001000 (4096 bytes)

Tool: PEStudio (sections/entropy)

Un	pac	ked

property	value	value	value
name	.text	.rdata	.data
md5	ED50825E62CB0AE9B7AD4C	DAD4A33C107834511542305	20ECDA53D2AB9891293FF35
entropy	6.329	4.088	3.334
file-ratio (99.21%)	9.52 %	1.98 %	1.19 %
raw-address	0x00000400	0x00003400	0x00003E00
raw-size (128000 bytes)	0x00003000 (12288 bytes)	0x00000A00 (2560 bytes)	0x00000600 (1536 bytes)
virtual-address	0x00401000	0x00404000	0x00405000
virtual-size (126903 bytes)	0x00002FB2 (12210 bytes)	0x00000892 (2194 bytes)	0x00000564 (1380 bytes)

VS

Packed

property	value	value	value
name	UPX0	UPX1	UPX2
md5	n/a	4EEE9B8D9D0CB60D7D19DF	4BF04E5E64C9D142BBA25FC
entropy	n/a	7.827	1.708
file-ratio (56.08%)	n/a	54.38 %	1.70 %
raw-address	0x00000200	0x00000200	0x00004200
raw-size (16896 bytes)	0x00000000 (0 bytes)	0x00004000 (16384 bytes)	0x00000200 (512 bytes)
virtual-address	0x00401000	0x00414000	0x00418000
virtual-size (98304 bytes)	0x00013000 (77824 bytes)	0x00004000 (16384 bytes)	0x00001000 (4096 bytes)

- Các tệp thực thi Windows (như .exe, .dll, .sys, .ocx và .drv)
   phải tuân thủ theo định dạng PE (Portable Executable).
- Tệp PE là một loạt các cấu trúc và thành phần con chứa thông tin cần thiết cho hệ điều hành để tải nó vào bộ nhớ.
- PE header chứa cấu trúc tệp PE, do đó nó được sử dụng bởi trình tải hệ điều hành khi tệp binary được thực thi để lấy nội dung ghi vào bộ nhớ.
- PE header chứa thông tin như nơi tệp thực thi cần được tải vào bộ nhớ, địa chỉ bắt đầu thực thi, danh sách thư viện/chức năng mà ứng dụng phụ thuộc vào, và các tài nguyên được sử dụng bởi tệp thực thi (binary).

- Công cụ:
  - CFF Explorer: http://www.ntcore.com/exsuite.php
  - PE Internals: http://www.andreybazhan.com/pe-internals.html
  - PPEE(puppy): https://www.mzrst.com/

- Mã độc khi hoạt động cần phải tương tác với các tệp, registry, mạng và các thành phần khác.
- Do vậy, mã độc cần sử dụng các hàm của hệ điều hành, vd trên Windows là Application Programming Interfaces (API) và được cung cấp trong các tệp Dynamic Link Library (DLL).

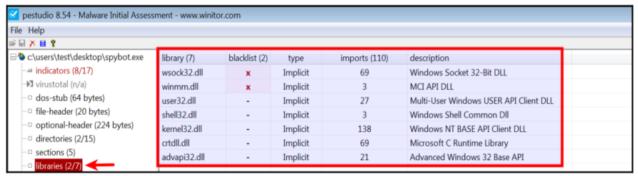
- Các tệp thực thi sẽ nhập (import) và gọi (call) các hàm này từ các DLL khác nhau, chúng cung cấp các chức năng khác nhau.
- Các hàm mà tệp thực thi nhập từ các tệp khác (phần lớn là DLL) được gọi là các hàm nhập (hoặc imports).
- VD: Nếu mã độc muốn tạo một file trên ổ đĩa Windows nó cần sử dụng API CreateFile(), được cung cấp bởi kernel32.dll, nó cần tải kernel32.dll vào bộ nhớ và sau đó gọi hàm CreateFile().

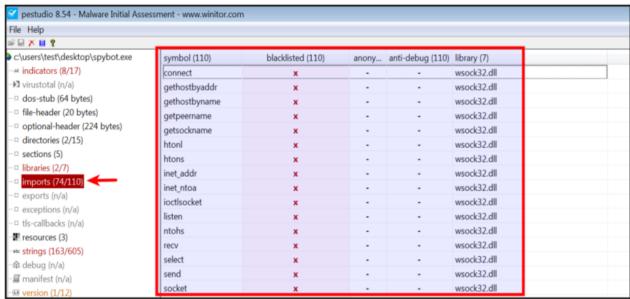

- → Kiểm tra các **imports** có thể:
  - -cung cấp một thông tin về chức năng và khả năng của mã độc và giúp dự đoán những hoạt động của nó trong quá trình thực thi.
  - -Xác định xem mã độc có được che giấu hay không?

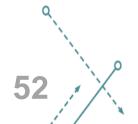

Xác định các chức năng của mã độc

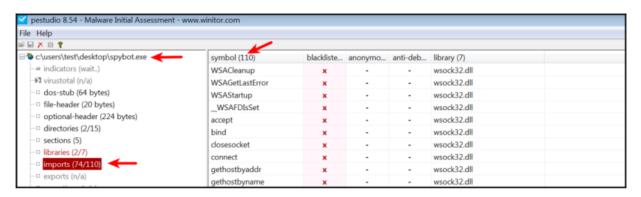
API: connect, socket, listen, send... nhập từ wsock32.dll → mã độc cần kết nối internet và các hoạt động mạng.

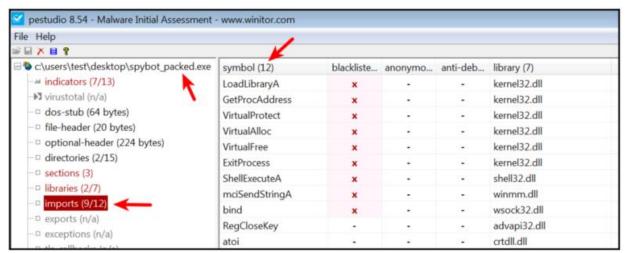

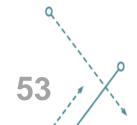

Xác định xem mã độc có được che giấu.

Mã đọc sử dụng rất imports năng cao là đã được đóng gói (packed).

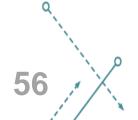

- Kiểm tra Exports
  - Để đánh giá chức năng của DLL
  - Kẻ tấn công có thể tạo ra các DLL có các chức năng chứa các chức năng của mã độc và thường được sử dụng bởi chương trình khác
  - VD: mã độc Ramnit có đi kèm DLL, khi chương trình khác gọi đến DLL này thì sẽ thực hiện các chức năng độc hại

File Help								
≆ □ × □ ?								
⊟ € C\users\test\desktop\rmn.dll	index	name (22)	address	blackliste	duplicate	anonymo	gap (0)	forwarde
- w indicators (6/15)	22	RemoveDevice	0x000019F0			-		
→3 virustotal (n/a)	21	RegisterCoInstaller_EX	0x00002E20	1.00			**	
□ dos-stub (184 bytes) □ file-header (20 bytes) □ optional-header (224 bytes)	20	RegisterCoInstaller	0x00001A				*	
	19	KillProcess	0x000014B0	-	*	-	- 6	
	18	InstallDrvFiles	0x00002F00			- 4	20	
-□ directories (5/15)	17	GetProcessID	0x000014	12		- 1	-	
-□ sections (6)	16	GetOS	0x00002470			-	-	
- libraries (1/4)	15	EnumerateDevice	0x000019E0		- 21		-	
imports (73/120)	14	EditRegistry	0x000017E0	187			-	
-a exports (22)	13	DuplicateFile	0x000019B0	-	-	-	46	
- □ exceptions (n/a)	12	DeleteRegistryforME	0x000022E0	-			2	

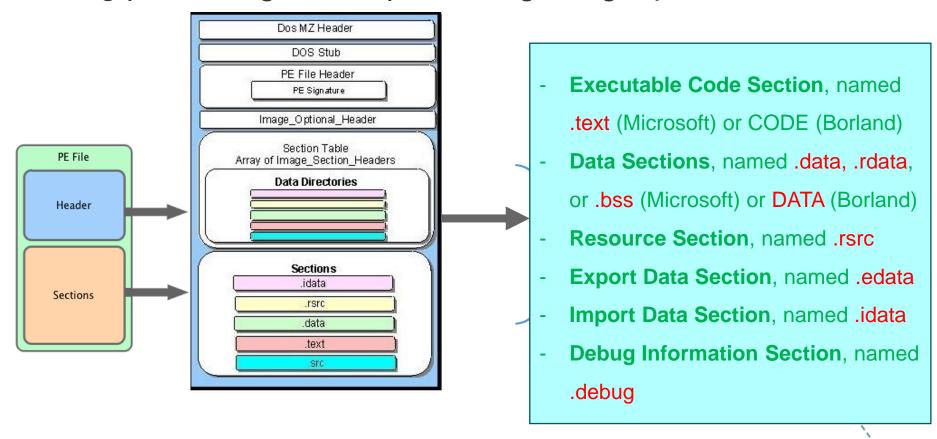
- USER32.DLL: Quản lý giao diện người dùng Windows. Chịu trách nhiệm về các yếu tố như cửa sổ, nút bấm, thanh cuộn,...
- KERNEL32.DLL: Cung cấp các hàm hệ thống cơ bản cho ứng dụng Windows. Bao gồm các chức năng như thời gian, bộ nhớ,...
- GDI32.DLL: Quản lý đồ họa 2D cho Windows. Cung cấp các chức năng vẽ hình, chữ,...
- ADVAPI32.DLL: Cung cấp các chức năng bảo mật cho ứng dụng Windows.
- OLE32.DLL: Quản lý các đối tượng OLE và COM trong Windows.
- ODBC32.DLL: Hỗ trợ truy cập cơ sở dữ liệu thông qua giao diện ODBC.

- MSCTF.DLL: Hỗ trợ xử lý chữ cho ứng dụng Windows.
- SHELL32.DLL: Quản lý giao diện vỏ của Windows Explorer và các chức năng khác.
- RPCRT4.DLL: Hổ trợ giao tiếp từ xa thông qua Microsoft RPC.
- WS2_32.DLL & WSOCK32.DLL : Chức năng mạng (TCP/IP)
- MSVCRT.DLL: chứa code bọc wrapper code cho phép code được biên dịch gọi các hàm chuẩn C mà không cần quan tâm đến gọi hệ thống thực

Bảng phân vùng và các phân vùng trong tập tin PE

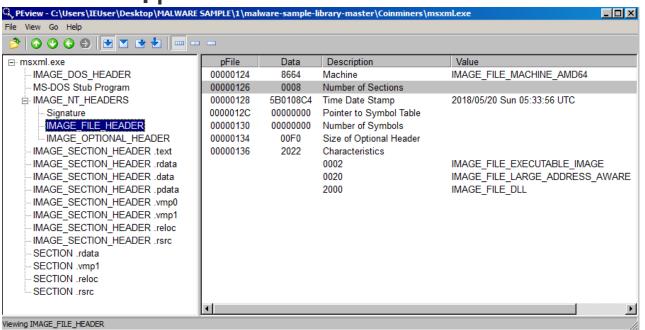
Các Sections chung trong một tệp PE

Section Name	Description
.text or CODE	Chứa mã thực thi
.data or DATA	Thường chứa dữ liệu có thể đọc/ghi và biến toàn cục.
.rdata	Chứa dữ liệu chỉ đọc. Đôi khi cũng chứa thông tin nhập và xuất.
.idata	Nếu có, chứa bảng nhập. Nếu không, thông tin nhập được lưu trong section .rdata.
.edata	Nếu có, chứa thông tin xuất. Nếu không, thông tin xuất được tìm thấy trong section .rdata.
.rsrc	Phần này chứa các tài nguyên được sử dụng bởi tệp thực thi như biểu tượng, hộp thoại, menu, chuỗi

58

Kiểm tra tệp PE với PEview

IMAGE_DOS_HEADER, MS-DOS Stub, Signature → có thể bỏ qua

IMAGE_FILE_HEADER → chứa thông tin cơ bản về tệp

IMAGE_OPTIONAL_HEADER → mô tả các thông số tùy chọn

IMAGE_SECTION_HEADER → virtual size: không gian được cấp phát cho phân vùng trong quá trình nạp module; Size of Raw Data: kích thước thực tế của phân vùng như được lưu trữ trên đĩa.

3.8 Phân loại mã độc

- Phân tích mẫu mã độc có thể cho biết mẫu đó có thuộc họ mã độc (family), hoặc có tính chất giống với những mẫu đã phân tích trước đó hay không. Cụ thể:
  - Phân tích mẫu mã độc có thể xác định nó thuộc gia đình malware nào, chẳng hạn như ransomware, trojan, backdoor, ...
  - So sánh mẫu đó với các mẫu đã biết để xác định nó có đặc trưng giống với mẫu đã biết trước đó hay không, ví dụ so sánh mã, hành vi, kỹ thuật lây lan, ...
  - Nếu so sánh có kết quả gần giống thì có thể kết luận đó là một mẫu thuộc cùng gia đình (family) hoặc biến thể của một mã đã biết. <

Phân loại mã độc sử dụng Fuzzy Hashing

- Fuzzy hashing là một phương pháp để so sánh sự tương đồng giữa các tập tin.
- Kỹ thuật này so sánh một nhị phân nghi ngờ với các mẫu trong kho lưu trữ để xác định các mẫu tương tự → xác định các mẫu thuộc cùng gia đình malware hoặc cùng nhóm tác nhân.

Phân loại mã độc sử dụng Fuzzy Hashing

ssdeep (http://ssdeep.sourceforge.net) là một công cụ hữu ích để tạo ra fuzzy hash cho một mẫu, và nó cũng giúp xác định tỷ lệ tương đồng % giữa các mẫu.

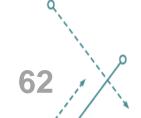
\$ ssdeep veri.exe ssdeep,1.1--blocksize:hash:hash,filename 49152:op398U/qCazcQ3iEZgcwwGF0iWC28pUtu6On2spPHlDB:op98USfcy8cwF2bC28pUtsRp tDB,"/home/ubuntu/Desktop/veri.exe"

Ví dụ: Thư mục chưa 3 mã độc với mã MD5 khác nhau

```
48c1d7c541b27757c16b9c2c8477182b aiggs.exe 92b91106c108ad2cc78a606a5970c0b0 jnas.exe ce9ce9fc733792ec676164fc5b2622f2 veri.exe
```

1. So sánh 2 tệp

```
$ ssdeep -pb *
aiggs.exe matches jnas.exe (99)
jnas.exe matches aiggs.exe (99)
```


Phân loại mã độc sử dụng Fuzzy Hashing

2. So sánh nhiều mẫu trong 1 thư mục

```
$ ssdeep -lrpa samples/
samples//aiggs.exe matches samples//crop.exe (0)
samples//aiggs.exe matches samples//jnas.exe (99)
samples//crop.exe matches samples//aiggs.exe (0)
samples//crop.exe matches samples//jnas.exe (0)
samples//jnas.exe matches samples//aiggs.exe (99)
samples//jnas.exe matches samples//crop.exe (0)
```

3. So sánh sử dụng mã hash

```
$ ssdeep * > all_hashes.txt
$ ssdeep -m all_hashes.txt blab.exe
/home/ubuntu/blab.exe matches all_hashes.txt:/home/ubuntu/aiggs.exe (99)
/home/ubuntu/blab.exe matches all hashes.txt:/home/ubuntu/jnas.exe (100)
```


Phân loại mã độc sử dụng Import Hash (imphash)

- phân tích mã độc sử dụng các hàm API (hay còn gọi là imphash) là một kỹ thuật có thể được sử dụng để xác định mẫu liên quan và mẫu được sử dụng bởi các nhóm tác nhân đe dọa.
- Đặc điểm này dựa trên việc tính toán giá trị băm dựa trên tên hàm/ hàm nhập (API) và thứ tự của chúng trong tập tin thực thi. Nếu các tập tin được biên dịch từ cùng một nguồn và theo cùng một cách, những tập tin đó sẽ có giá trị imphash giống nhau.
- Trong quá trình điều tra mã độc, nếu phát hiện các mẫu có cùng giá trị imphash, điều đó có nghĩa chúng có cùng bảng địa chỉ nhập và có khả năng liên quan đến nhau.

Phân loại mã độc sử dụng Import Hash (imphash)

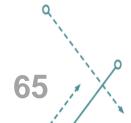
\$ md5sum *

3e69945e5865ccc861f69b24bc1166b6 maxe.exe 1f92ff8711716ca795fbd81c477e45f5 sent.exe

- \$ python get_imphash.py samples/maxe.exe
- b722c33458882a1ab65a13e99efe357e
- \$ python get_imphash.py samples/sent.exe

b722c33458882a1ab65a13e99efe357e

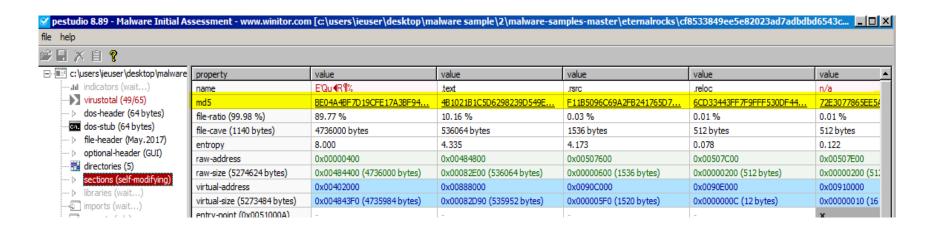
help		
3 × 1 ?		
:\users\jeuser\desktop\malwar	property	value
Jul indicators (wait)	md5	C52F20A854EFB013A0A1248FD84AAA95
···· virustotal (49/65)	sha1	8A2CFE220EEBDE096C17266F1BA597A1065211AB
···· b dos-header (64 bytes)	sha256	CF8533849EE5E82023AD7ADBDBD6543CB6DB596C53048B1A0C00B3643A72DB30
dos-stub (64 bytes)	md5-without-overlay	wait
mb file-header (May. 2017)	sha1-without-overlay	wait
optional-header (GUI)	sha256-without-overlay	wait
	first-bytes-hex	4D 5A 90 00 03 00 00 00 04 00 00 0FF FF 00 00 B8 00 00 00 00 00 00 40 00 00 00 00 00 00
> libraries (wait)	first-bytes-text	M Z
imports (wait)	size	5275648 (bytes)
exports (n/a)	size-without-overlay	wait
	entropy	7.895
resources (2)	imphash	F34D5F2D4577ED6D9CEEC516C1F5A744
abc strings (wait)	signature	THE
∰ debug (n/a)	entry-point-hex	n/a
···· 🗐 manifest (asInvoker)	file-version	1.0.0.0

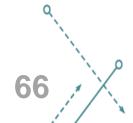

Phân loại mã độc sử dụng Section Hash

 Tương tự như Import Hash, Section Hash cũng giúp xác định các mã độc có liên quan đến nhau.

Phân loại mã độc sử dụng Yara

- YARA là một công cụ mạnh mẽ để nhận diện và phân loại mã độc.
- Có thể tạo các quy tắc YARA dựa trên thông tin văn bản hoặc nhị phân có trong mẫu mã độc.
- Các quy tắc YARA này bao gồm một tập hợp các chuỗi và một biểu thức logic. Những quy tắc sau khi được viết có thể dùng để quét tệp tin bằng công cụ YARA hoặc có thể sử dụng yarapython để tích hợp với các công cụ khác.
- http://virustotal.github.io/yara/
- http://yara.readthedocs.io/en/v3.7.0/writingrules.html

Phân loại mã độc sử dụng Yara

- Quy tắc YARA bao gồm các thành phần sau:
  - Rule identifier (Định danh quy tắc): Đây là tên mô tả quy tắc. Các định danh quy tắc có thể chứa bất kỳ ký tự chữ và số nào cùng với ký tự gạch dưới, nhưng ký tự đầu tiên không thể là một chữ số. Các định danh quy tắc phân biệt chữ hoa chữ thường và không vượt quá 128 ký tự.
  - String Definition (Định nghĩa chuỗi): Đây là phần mà các chuỗi sẽ được định nghĩa và sử dụng trong quy tắc. Phần này có thể bị bỏ qua nếu quy tắc không phụ thuộc vào bất kỳ chuỗi nào. Mỗi chuỗi có một định danh được tạo bởi ký tự \$ theo sau là một chuỗi gồm các ký tự chữ và số cùng với ký tự gạch dưới.
  - Condition Section (Phần điều kiện): là nơi logic của quy tắc được đặt. Phần này phải chứa một biểu thức Boolean xác định điều kiện mà quy tắc sẽ khớp hoặc không khớp.

Phân loại mã độc sử dụng Yara

Ví dụ luật YARA

```
rule suspicious_strings
{
   strings:
    $a = "Synflooding"
    $b = "Portscanner"
    $c = "Keylogger"

   condition:
    ($a or $b or $c)
}
```

Khởi chạy YARA

```
$ yara -r suspicious.yara samples/
suspicious_strings samples//spybot.exe
suspicious strings samples//wuamqr.exe
```


 Do static analysis with 2 malware samples → show report details